

ကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲကမံးတံာ်
လံာ်တံာ်ကစီၣ်ဒီးအတံာ်ဟူးတံာ်ဂဲၤအတံာ်ဟံာ်ဖျါ
ဆံးမုၢ် - ၂၇၅၂

တလါအံၤသးအိၣ်ကွဲးဖျါတံာ်ကစီၣ်ဘဉ်သးပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲကမံး (၇) ဖျါအတံာ်ထံၣ်ဘဉ်သးဒီး တံာ်က့ၤ ကဒါက့ၤဆူၣ်ကစီၣ်ထံၣ်ကီၣ်ဖဲကီၣ်ပူၤဒဲကမံးဘဉ်တံာ်ဟံာ်ကတီၢ်လံာ်အိၣ်ခါန့ၣ်လီၤ.

ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲကမံးတဖၣ်အိၣ်ကါအိၣ်ခါး (လၢဟီၣ်ခိၣ်ချါအံၤ) တသ့ဝဲဒၣ်ဘဉ်. မုၢ်တနံၤနံၤကဘဉ်ကတံာ် ကွံာ်ဝဲလၢတံာ်ဂ့ၤတမံၤမံၤအယိၣ်လီၤ. ဆၢကတီၢ်ဝဲန့ၣ်မုၢ်တုၤယီၤအယိၣ်ဒဲကမံးဖိတဖၣ်ကလဲၤဆူလဲၣ်. တံာ်ယုထၢအံၤ အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဖိတဂၤစုာ်စုာ်အတံာ်ဆၢတံာ်အဖိခိၣ်လီၤန့ၣ် ဘီမုၢ်စၢ်ဖိၣ်ကရၢလၢ ကဟုကယာ်ဘဉ်ကီ ဘဉ်ခဲတဖၣ် ဟံာ်လီၤတံာ်ဘျါအိၣ်ဝဲလီၤ. ဒီးစံးဝဲလၢ ကဆၢထၢၣ်ဒီးသးပုၤဂၢၢ်ဂၢၢ်ကျါကျါဒီးအတံာ်ဘျါအိၣ်ဝဲအသိး လီၤ.

ဒဲကမံးတဖၣ်မုၢ်တအိၣ်လၢဘဉ်အလီၢ်ခံတံာ်အစၢလၢပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖၣ်ယုထၢဝဲသ့အကျဲအိၣ်သၢဘီလီၤ. (၁) သးသးဆူၣ်ကီၣ်သၢဘျီတဘျီ (၂) အိၣ်ဆိးက့ၤဖဲကီၣ်လၢဟဲအိၣ်ကဒုဝဲအပူၤဒီး (၃) တံာ်က့ၤကဒါက့ၤဆူ ကစီၣ်ထံၣ်ကီၣ်လၢအဟဲဝဲတဘျီန့ၣ်လီၤ.

ဒဲကမံးတဖျါပူၤ UNHCR အတံာ်ရဲၣ်တံာ်ကျဲၤအယိၣ် MFLF (Mae Fah Lung Foundation Thailand) ဟဲ ထၢစရီလၢကသ့ၣ်ညါဘဉ်တံာ်ကစီၣ်လၢပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဖိအတံာ်ဘဉ်သးအဖိခိၣ်လီၤ. လီၤသးအုးဒိၣ်မးလၢတံာ်ဟံာ် ဖျါပူၤသ့ၣ်ညါဘဉ်လၢတံာ်က့ၤကဒါက့ၤဆူၣ်ကီၣ်ပူၤအမုးကယၤစ့ၤဝဲဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. မုၢ်လၢအတံာ်ဘဉ်ယိာ်ဘဉ်ဘျီအိၣ် ထီၣ်ဝဲလၢတံာ်တနၢ်န့ၣ်ဒီးကီၣ်ပယီၤပဒိၣ်အတံာ်ဆိတလဲသန့အံၤဂ့ၤဝဲလီၤတံာ်လီၤဆဲးဒီးအယိၣ်န့ၣ်မုၢ်တံာ်ဂ့ၤမိၢ်ပုၤအိၣ်က တံာ်တမံၤလီၤ.

ဖဲ ၁၉၄၈ န့ၣ်ကီၣ်ပယီၤပဒိၣ်န့ၣ်တံာ်သဘျီလၢတြီးတံးရှးပဒိၣ်အိၣ်လီၤ. ဘဉ်ဆၣ်တုၤမုၢ်မဆါတနံၤအံၤကမျါၢ် တဖၣ်တုၤဘဉ်ဝဲ,ဟံာ်အသးလၢထံၣ်ကီၣ်ဖိတဖၣ်တဒီးန့ၣ်တံာ်သဘျီဒီးဘဉ်. တုၤယီၤ ၂၀၁၀ သးမိၢ်စီရီၤပဒိၣ်ဆိတလဲအ သန့ဆူၣ်ဒိၣ်မိၢ်ကရုၣ်စံၣ်သန့ဒီး ကျဲးစးဝဲလၢကမၤပတုာ်ထံၣ်လီၢ်ကီၣ်ပူၤတံာ်ဒုး, ကလုာ်န့ၣ်ခဲလၢာ်ယုဖိးက့ၤအတံာ်ရဲၣ် တံာ်ကျဲၤတဖၣ်လီၤ. ဘဉ်ဆၣ် ထံၣ်ကီၣ်ဖိတနီၤ တတုာ်ဘဉ်လၢတံာ်မုာ်တံာ်ခုၣ်အိၣ်ထီၣ်နီၣ်နီၣ်လၢ ကီၣ်ပယီၤပူၤဒီးဘဉ်. တံာ်ဘဉ်ယိာ်တဖၣ်အံၤကထီၣ်တံာ်တြီအကျဲလၢတံာ်က့ၤ ကဒါက့ၤဆူထံၣ်လီၢ်ကီၣ်ပူၤလၢကဘဉ်အိၣ်ဒီး တံာ်ဘဉ်တံာ်ဘၢ, ပုၤဒီး သးသ့ၣ်လၢကမံးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တံာ်ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ ပဘဉ်အိၣ်မူလၢတံာ်ကီတံာ်ခဲကလုာ်ကလုာ်အဘၢၣ်စၢၤလီၤ. တံာ်အိၣ်သးတဖၣ်အတံာ်ဆိ တလဲလၢပထံၣ်ဘဉ်တုာ်ဘဉ်အီၤတနီၤ, တံာ်ကစီၣ်သန့တဖၣ်အတံာ်ရၢလီၤလၢကလံၤကျါတနီၤအယိၣ် ပုၤဘဉ်ကီဘဉ် ခဲဖိတဖၣ်အိၣ်မူလၢတံာ်သးဒုဒီးတံာ်ဘဉ်ယိာ်ဘဉ်ဘျီအပူၤလီၤ. ပဆၢမုၢ်လၢလၢကရၢလၢအမၤသကိးတံာ်ဒီး KRC, KNRC, လၢအဟဲမၤစၢၤပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဖိလၢဒဲကမံး (၉) ဖျါအံၤအပူၤ INGOs မုၢ်ဂ့ၤ NGOs မုၢ်ဂ့ၤကဆိထွဲပုၤ လၢတံာ်နီၤလီၤတံာ်ကစီၣ်လၢအမုၢ်အတီတဖၣ်ကသ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လီၤဆိဒၣ်တံာ်ကီၣ်ပယီၤပူၤ တံာ်ဆိတလဲသးတံာ်က စီၣ်လီၤတံာ်တဖၣ်ပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဖိကဒီးန့ၣ်ဘဉ်အဂီၢ်အကါဒိၣ်ကတံာ်လီၤ.

ခဲအံၤလၢဒဲကဝီၤပူၤတၢ်ဂ့ၢ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်ကမျၢၢ်တဖၣ်အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်, တၢ်သးဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢ TBC ဆီတလဲက့ၤတၢ်နီၤလီၤ (တၢ်အိၣ်) အယိၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် TBC အိၣ်ဒီး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးဒီး မၤသကိးတၢ်ဒီး KRC, KnRC လၢကလီၤတဲန့ၢ်ပၢၢ်ကမျၢၢ်လၢအသ့ၣ်ကိၢ်သ့ၣ်ဂီၤတဖၣ်ဒ်သိးကနၢ်ပၢၢ်ဒီးပၢၢ်ယုၣ်မၤသကိးတၢ်အဂီၢ်လီၤ.

ပုၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲအိၣ်လၢဒဲကဝီၤပူၤတဖၣ်အတၢ်ဘၣ်ကိၢ်ဘၣ်ဂီၤအံၤအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒ်သ့ၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်အါကလုာ်အယိၣ်လီၤ. ကိၢ်ပယီၤပဒိၣ်တၢ်ဆီတလဲတၢ်ပၢတၢ်ပြးသန့/ တၢ်ယုၣ်သကိးကျဲၤလၢကိၢ်ပယီၤပဒိၣ်ဒီးကလုာ် တၢ်ပၢၢ်ဆၢဖိအတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်ဂီၢ်, NGO, INGO ထုးစ့ၤလီၤသးလၢကိၢ်တဲၣ်ကိၢ်ပူၤဒီးလဲၤဆီလီၤသးလၢကိၢ်ပယီၤ Donors တဖၣ်မၤစ့ၤလီၤတၢ်ဆီၣ်ထွဲတၢ်မၤစၢၤတဖၣ် TBC အတၢ်ဆီတလဲတၢ်နီၤလီၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်ဒီး လီၤဆီဒ်တၢ်ကစီၣ် (Media) အတၢ်ပၢၢ်ဖျါတဖၣ်အံၤမၤကဒံကဒါကမျၢၢ်အသးသ့ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ.

ပမုၢ်လၢလၢတၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်နီၤလီၤသကိးတၢ်ကစီၣ်ဝဲၤဒီး (Information Sharing Center) ISC လၢဒဲကဝီၤကိးဘုၣ်ဒဲးပူၤလၢကမျၢၢ်တဖၣ်ကဒီးန့ၢ်တၢ်ကစီၣ်လၢအမ့ၢ်အတီၢ်အဂီၢ်လီၤ. စံးဘျုးဘၣ် UNHCR, CCSDPT လၢအဆီၣ်ထွဲတၢ်မၤအံၤအယိၣ်လီၤ.

အယိၣ်ကွဲၤမုၢ်ဘၣ်ပုၤဖးတဖၣ်, တၢ်ကရၢကရိ (Organization and Agency တဖၣ်) လၢကနီၤလီၤသကိးကိၢ်ပယီၤပူၤတၢ်ကစီၣ်အမ့ၢ်အတီၢ်တဖၣ်, တၢ်ကစီၣ်လၢအလီၤန့ၢ်တဖၣ်ဆူပအိၣ်ဒ်သိးတၢ်ကမၤမုၢ်က့ၤပုၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲဖိတဖၣ်အတၢ်သ့ၣ်ကိၢ်သးဂီၤ, ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

“မၤမုၢ်စၢၤက့ၤပုၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲအသးခိဖျိနတၢ်ကစီၣ်”

တလါဘဉ်တလါတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအတၢ်ဟံၤဖျါ

ဆဲးမုၢ် - ၂၇၅၂

- ၂-၃/၉/၂၀၁၃ - KRC နံၣ်ရဲၣ်သယံၤလဲၤထီၣ်ကညီတၢ်ကရၢကရိလၢ တၢ်ထံၣ်လိာ်တဘျီအံၤတၢ်တဲသကိးဝဲဘဉ်ယးထံလီၤ ကီၢ်ပူၤတၢ်ပတုၣ်တၢ်ခးပတြိာ်ဆူ တၢ်ပတုၣ်တၢ်ခးအလၢအပွဲၤလၢတၢ်ကဆဲးဂဲၤလိာ်အိၣ်ညါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢ တၢ်ထံၣ်လိာ်တဘျီအံၤတၢ်ဟံၤသးအိၣ်ဝဲဘဉ်လၢတၢ်မၤတၢ်ယူၤတၢ်ဖိးအဂီၢ်တချုးဝံၤဒီး ဖဲလၢတၢ်ဘျါရဲၣ်တၢ်သ ဘဉ်သဘုၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံၣ်မုၢ်ဂ့ၤ, တၢ်မၤတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အဂီၢ်မုၢ်ဂ့ၤဒီး လၢတၢ်မုၢ်စံးကတိၤဘဉ်ယးပှၤဘဉ်ကီၢ်ဘဉ် ခဲဖိတၢ်က့ၤကအါအဂီၢ်မုၢ်ဂ့ၤန့ၣ် ပိာ်မုၢ်ကဘဉ်ပုၣ်ယုာ်ကိပတီၢ်ဒီးန့ၣ်လီၤ.
- ၃-၅/၉/၂၀၁၃ - KRC ကရၢခိၣ် (၂) လဲၤဆူထါမဟ့ၣ်ဒီး ဘါဒိၣ်ယါဒဲကဝီၤ ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးဝဲဒဲကဝီၤကမံးတံာ် CoC ကမံးတံာ်ဒီး ကျဲၤယူၤဆၢတဲာ်ကမံးတံာ် (MAT) တဖၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်နီၤလိာ်သးတၢ်ကစီၣ်ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ် ဟ့ၣ်ဘါအဂီၢ်လီၤ. လၢတၢ်ထံၣ်လိာ်တဘျီအံၤ KRC ကရၢခိၣ် (၂) ဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်ကစီၣ်တဖၣ်အမုၢ်ဝဲ တၢ်နီၤလီၤတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိတလဲဒီး CMT တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ, လံာ်န့ၣ်ကျဲၤလၢတၢ်ကျဲၤယူၤကျဲၤဖိးဆၢတဲာ်တၢ်သ ဘဉ်သဘုၣ် (MDRG) လၢဒဲကဝီၤပူၤဒီး ဘဉ်ယးတၢ်ဆၢထီၣ်ကွီၢ်မုၢ်အကျိၤအကျဲဆူ ကွီၢ်တဲာ်စံၣ်ညီၣ်ပီ တုပတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘဉ်ယးဒီး ကွီၢ်မုၢ်တၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်တၢ်ကမၤသကိးတၢ်ဒီး (MOI) လၢဒဲကဝီၤပတီၢ်, UNHCR, IRCALAC ချုးဆၢချုးကတီၢ်ဒီးအဖိးဒီးကွီၢ်တဲာ်သိၣ်တၢ်သီအတက့ၢ်အသိးန့ၣ်လီၤ.
- ၉/၉/၂၀၁၃ - KRC နံၣ်ရဲၣ်ထံၣ်လိာ်သးဒီး CCSDPT ဖဲ KRC ဝဲၤဒီး တဲသကိးဝဲတၢ်ဂ့ၢ်ဘဉ်ယးတၢ်ကစီၣ်ကမံးတံာ် အဂ့ၢ်, တၢ်ကဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိဆူတၢ်ကစီၣ်ကမံးတံာ်လၢဒဲကဝီၤကိးဖျါဒဲဒီးအပူၤဒီး တၢ်ကစးထီၣ်မၤ Pilot Program လၢထါမဟ့ၣ်ဒဲကဝီၤပူၤအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၉/၉/၂၀၁၃ - KRC နံၣ်ရဲၣ်, ဆူၣ်ချုမူဒါခိၣ်, ကူၣ်သ့မူဒါခိၣ်ဒီး တၢ်လုာ်အိၣ်သးသမူ မူဒါခိၣ်လဲၤထီၣ်ဝဲ Self-reliance workshop လၢတၢ်တီခိၣ်ရဲၣ်မဲအီၤလၢ ZOA ဖဲမဲလးဒဲကဝီၤန့ၣ် လီၤ.
- ၁၀/၉/၂၀၁၃ - KRC ဆူၣ်ချုမူဒါခိၣ် ဒီး ကူၣ်သ့မူဒါခိၣ်လဲၤထီၣ်ဝဲ Self-reliance workshop လၢတၢ်တီခိၣ်ရဲၣ်မဲအီၤလၢ ZOA ဖဲအူပုၣ်ဒဲကဝီၤန့ၣ်လီၤ.
- ၁၀/၉/၂၀၁၃ - KRC ကရၢခိၣ် (၂) လဲၤထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်လၢအမုၢ်ဝဲ MOI, IRC , KEAB ဒီး CoC တၢ်အိၣ်ဖိၣ်လၢ မဲလးဒဲကဝီၤဝဲၤဒီးန့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖိၣ်တဘျီအံၤ တၢ်တၢ်ပီၣ်သကိးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢတၢ်ဘဉ်ကွၢ်ဆၢဉ်မဲာ် တ ဖၣ်ဒီး ကယုသကိးကျဲၤလၢတၢ်ဘျါရဲၣ်အီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢတၢ်ဘဉ်ကွၢ်ဆၢဉ်မဲာ်အီၤတဖၣ်ဖျါဒဲလံာ်အ သိးလီၤ.
  - (၁) ဒဲကဝီၤပူၤတၢ်တၢ်ကမံၤမ့ၢ်ကမ့ၢ်အါဒီး NGO တဖၣ်မၤတနၢၤလၢဒီး ကဲထီၣ်တၢ်ဘဉ်ယံၣ်လၢကွီၢ်တဲာ် သဝီဖိအဂီၢ်
  - (၂) ပှၤသုတၢ်မူၤတၢ်ဘျီး (ကသံၣ်) အါထီၣ်
  - (၃) တၢ်မၤဟးဂီၤသ့ၣ်ပှၤ
  - (၄) တၢ်ဟးထီၣ်ဆူဒဲကဝီၤချါ
  - (၅) ပှၤတၢ်ချါဟဲန့ၣ်လီၤဟးထီၣ်အိၣ်ကနုလၢဒဲကဝီၤပူၤ
  - (၆) ဖိသၣ်တၢ်အိၣ်ဖျါလံာ်အုၣ်သးအကျိၤအကျဲတရဲဘဉ်အဂ့ၢ်ဒီး
  - (၇) ပှၤဟးထီၣ်ကီၢ်ချါစရိတၢ်ဂ့ၢ် (ဒဲကဝီၤစရိဒီး IOM, MOI, UNHCR အစရိတလီၤပလိာ် လိာ်သးဘဉ်) န့ၣ်လီၤ.

- ၁၂-၁၃/၉/၂၀၁၃ - KRC ကူညီသွား၊ ဆူညံချွေ့၊ ဂုဏ်ရိမူဒါနခံ ဦး PSO လဲထီၣ် TOT တၢ်မၤလိလၢ CoC အဂီၢ် ဖဲမၤဆိးလၢ ဘၣ်တၢ်တီၣ်ခိၣ်ရံၣ်မဲးဒီးဟ့ၣ်အိၣ်လၢ KRC, CMSP ဒီး TBC န့ၣ်လီၤ. ပှၤလၢဟဲထီၣ်တၢ်မၤလိတဖၣ်ကလဲၤ ဟ့ၣ်က့ၤတၢ်သိၣ်လိဆူဒဲကဝီၤဖဲလၢဒီးန့ၣ်ဘၣ် TOT ဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ်လီၤ.
- ၁၃/၉/၂၀၁၃ - ကညီဘၣ်ကိဘၣ်ခဲကမံးတံၢ် ကူညီသွမူဒါနခံ လဲၤဝဲဒၣ်ဆူ မၤလးဒဲကဝီၤ လၢတၢ်ဟံၣ်ဂၢၢ်ဟံၣ်ကျၢၤက့ၤ CCEE မူဒါနခံလၢတၢ်ယုထၢထီၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၁၅/၉/၂၀၁၃ - ကညီဘၣ်ကိဘၣ်ခဲကမံးတံၢ် ကရၢခိၣ်(၂) ဒီးဂုဏ်ရိမူဒါနခံထံၣ်လိာ်သးဒီး MDRG Approval Committee ဒီးထဲသကိးဝဲဘၣ်ဃးတၢ်ကွဲး MDRG ဝံၤအဂီၢ်, လၢတၢ်ကစးထီၣ်အိၣ်လၢမၤလးဒဲကဝီၤပူၤအဂီၢ်ဒီးတချုးတၢ် စးထီၣ်တၢ်ကဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၁၆/၉/၂၀၁၃ - KRC ကရၢခိၣ် (၂) ဒီး ဂုဏ်ရိမူဒါနခံလဲၤဆူမၤလးဒဲကဝီၤဝဲၤဒီးလၢတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါလီၤ MDRG (တၢ်ကျဲၤ ယုဆၢတၢ်လံာ်န့ၣ်ကျဲ) ဆူဒဲကဝီၤကမံးတံၢ်, ကဝီၤဒုကမံးတံၢ်, ကဝီၤဒိၣ်ခိၣ်တဖၣ်, ကလုာ်န့ၣ်ခၢၣ်စး, တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါခၢၣ်စး ဒီး ဘၣ်ဘၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအပူၤတၢ်ဒုးန့ၣ်ပၢၢ်လိာ်စ့ၢ်ကိးဘၣ်ဃးလံာ် န့ၣ်ကျဲ တဘျီအံၤကဲထီၣ်သးဒဲလဲၣ်အဂီၢ်, ဘၣ်မနုၤတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်လဲၣ်ဒီး တၢ်ဂုဏ်မိာ်ပှၤ မနုၤပၣ်ယုာ်လၢ လံာ်န့ၣ် ကျဲတဘျီအံၤအပူၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ကရၢလၢအလဲၤဒုးသ့ၣ်ညါလီၤလံာ်န့ၣ်ကျဲတဘျီအံၤမ့ၢ်ဝဲ KRC, LAC (IRC) ဒီး UNHCR န့ၣ်လီၤ. ဒုးသ့ၣ်ညါလီၤစ့ၢ်ကိးဝဲလၢတၢ်ကစးထီၣ်စူးကါအိၣ်လၢတၢ်မၤကွၢ်ဆိ ၆ လၢအဂီၢ်ဖဲ မၤလးဒဲကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ.
- ၁၆/၉/၂၀၁၃ - ကညီဘၣ်ကိဘၣ်ခဲကမံးတံၢ်ဆူၣ်ချွေ့မူဒါနခံ လဲၤထီၣ်ဆူၣ်ချွေ့တၢ်အိၣ်ဖှိၣ် ဖဲမၤလးဒဲကဝီၤ ဒီးလၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ် တဘျီအံၤ ဒဲကဝီၤဆူၣ်ချွေ့မူဒါနခံဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ လၢ(၂၃)သိန့ၣ် တၢ်ကမၤဝဲဒၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဖျါၣ် တၢ်ကဆဲကဆီ မုၢ်န့ၣ် ဒီးပှၤတီၣ်ခိၣ်ရံၣ်မဲးတၢ်မ့ၢ်ဝဲ COERR န့ၣ်လီၤ. အါန့ၣ်အန့ၣ် PU-AMI စ့ၢ်ကိးဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်ဆူးတၢ် ဆါအကလုာ်ကလုာ်လၢ အကဲထီၣ်သးလၢ ၃၃ နွံအတီၢ်ပူၤဖဲမၤလးဒဲကဝီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဘျီဝဲအံၤ မၤလးတၢ်ဆါဟံၣ်မူဒါနခံတီၣ်ထီၣ်လံာ်ယုာ်ထီၣ်ခိၣ်ဖျါ ဘၣ်မၤတၢ်လၢပှၤခံခိဘၣ်စၢၤ ဒီးကဲထီၣ်တၢ်သးတ မုၢ်လၢအဂီၢ် အလံာ်န့ၣ်လီၤ.
- ၁၇/၉/၂၀၁၃ - KRC ကရၢခိၣ်(၂) ဒီး ဂုဏ်ရိမူဒါနခံလဲၤဝဲဒၣ်ဆူ အူပွၣ်ဒဲကဝီၤ လၢတၢ်မၤလိတံၢ်ဒီးဟံၣ်ဂၢၢ်ဟံၣ်ကျၢၤက့ၤ CMT Criteria အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၁၈/၉/၂၀၁၃ - JAR ဟဲထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးဒီး ကညီဘၣ်ကိဘၣ်ခဲကမံးတံၢ် ဒီးဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်က့ၤ ကဒါတသ့ဖဲအသ့ ဒီးဟဲဟံၣ်စ့ၢ်ကိး တၢ်ကစီၣ်ဘၣ်ဃးပှၤဘၣ်ကိ ဘၣ်ခဲမိအတၢ်အိၣ်သးလၢတၢ်က့ၤကဒါ က့ၤန့ၣ်လီၤ. JAR မၤသကိးတၢ်ဒီး (JPF – Japan Platform လၢအဆဲးလီၤစုမုၢ်ကျၢၢ် (MOU) ဒီးပယီၤ ပဒိၣ် Myanmar Peace Center) န့ၣ်လီၤ.

- ၁၈/၉/၂၀၁၃ - KRC နှင့်ရှင်သမ္မာ လဲထိုင်တံတမာကီပယီပိမုတ်တံထံလိာ်အိာ်သကိး တံအိာ်ဖိာ်ဖးဒိာ်အဆိကတံတံတဘျီလီၤ. ပုၤဟဲထိုင်တံအိာ်ဖိာ်ဖးကလုာ်န့ၣ်ခဲလံာ်အိာ်ခဲ ၃၅၀ ဘျီလီၤ. တံဂုၤလံာ်တံထဲသကိးပိာ်မုတ်ကပၣ်ယုာ်အါထိုင်လံာ် ကီပယီတံမုတ်တံခုာ်အဂီၢ် ဒီးတံကကွာ်ကဒါကွာ်ကီပယီပုၤ တံဘျီသဲစးလံာ်တံအုာ်ကီၤသးလံာ်ပိာ်မုတ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တံမာလံာ်ကပိာ်ဟိာ်ခိာ်ဒီးဘျီ တံမုတ်တံခုာ်မုာ်နံၤဖဲ လံာ်ပထုဘျီ ၂၁ သီ, ဘျီကတံတံတံဖဲန့ၣ်ဒီး ဟံဖျါထိုင်စ့ၢ်ကိး ပုၤဘျီကီဘျီခဲဖိအတံအိာ်သး လိာ်ဒီးတံအိာ်ထွဲမာစါဒီး တံသုတဆုာ်အိာ်တဂ့ၤ, တံမုတ်တံခုာ်အမုာ်အတိးဒီး တံဒုးတံယံမုာ်ဆိကတံတံမး ပုၤဘျီကီဘျီခဲဖိကြးကွာ်အဂီၢ်ဒီး ဟံဖျါထိုင်စ့ၢ်ကိးပိာ်မုတ်တံပၣ်ယုာ်လံာ်တံမုတ်တံခုာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၁၉/၉/၂၀၁၃ - ကညီဘျီကီဘျီခဲကမံးတံာ် ကရါခိာ်(၂) လဲၤမာနုာ် CMP Appraisal ဒီး interview ဝဲ ပုၤဟဲပတံထိုင်တံမာလံာ် field officer လိာ်လံာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၁၉/၉/၂၀၁၃ - US Embassy ဟဲထိုင်လိာ်အိာ်သကိး ဒီး ကညီဘျီကီဘျီခဲကမံးတံာ်ပုၤဟဲလိာ်ဆုာ်နီၤ ဒီး အဝဲသံကွာ်ဝဲဒီးန့ၣ်လံာ် ကီပယီတံအိာ်သးဂုၤထိုင်ဒီး ပုၤထိုင်လိာ်ပုၤခိာ်လံာ်ကီပယီအါအယိန့ၣ်လီၤ. KRC ပုၤဟဲလိာ်ဆုာ်နီၤ ယုာ်ထိုင်ဝဲဒုာ်လံာ်တံကဆိာ်သနး ကျီဝဲတံာ်ပဒိာ် ဒီးသိးကဟ့ၣ်ပုၤဘျီကီဘျီခဲဖိတံခွဲးတံယံလံာ်ကယုာ်ဖဲယုာ်မာလံာ်တံချါကသုအဂီၢ်ခိဖျိတံနီၤလီၤတံအိာ်လိာ်စ့ၢ်ကွာ်ဝဲအယိန့ၣ်လီၤ.
- ၂၃/၉/၂၀၁၃ - KRC ကရါခိာ်, ဂုၤဝီမူဒါခိာ် PSO တံကလဲၤထိုင်တံအိာ်ဖိာ်ဖးဘျီသးဒီး မဲာ်ဖါလုၤ Profiling ဝဲ UNHCR ဝဲဒီးန့ၣ်လီၤ. တံအိာ်ဖိာ်ဖးတံဘျီအံၤမဲာ်လးဒဲကဝီၤကမံးတံာ်ဒီး အုပုာ်ဒဲကဝီၤကမံးတံာ်ဟဲထိုင်စ့ၢ်ကိးဝဲလီၤ. လံာ်တံထံလိာ်တံဘျီအံၤ UNHCR ဒုးသုာ်ညါလီၤဆိ MFLF Profiling အစါ လံာ်အဟဲထိုင်တဖၣ်ဆုာ် KRC ဒီး ဒဲကဝီၤလံာ်အဘျီထွဲဒဲအမုာ်မဲာ်လးဒီး အုပုာ်လံာ်ကသုာ်ညါဆိဒီး ဟ့ၣ်ထိုင်တံထံလံာ်တံအစါဖိခိာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. UNHCR ဒုးသုာ်ညါစ့ၢ်ကိးဝဲလံာ်ဆုာ်ညါတံရဲာ်တံကျဲၤလံာ်ကဆဲးမာအီၤအဂီၢ်ကအိာ်ဒီးတံထံလိာ်ဆိသးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၂၆/၉/၂၀၁၃ - KRC နှင့်ရှင်ဒီး KRC ပုၤဂုၤဝီမူဒါခိာ် လဲၤထိုင်ဒိကန့ၣ် KCBO တံထံလိာ်အိာ်သကိးလံာ်တံမာအီၤဖဲလုဝါ (ကီပုၤ) န့ၣ်လီၤ. တံဂုၤလံာ်တံထဲသကိးအီၤတဖၣ်အါတကွာ်ဘျီထွဲလိာ်သးဒီး ပုၤဘျီကီဘျီခဲန့ၣ်လီၤ. KCBO ကမာတံလီၤယုာ်သုာ်ညါ (Survey) လံာ်ဒဲကဝီၤပုၤဒီး IDP န့ၣ်လီၤ. . တနံာ်အံၤ KCBO ကမာဝဲ Survey လံာ် IDP ဟိာ်ကဝီၤဒီးအဝဲသုာ်ကတံာ်ကတံၤသး/ယုာ်ထိုင်ပုၤလံာ်ကမာတံ ဝဲလံာ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးကယုာ်သုာ်ညါစ့ၢ်ကိးဝဲ KNU အတံထံလိာ်တံဟံသးလံာ်ဆုာ်ကွာ်ပုၤဘျီကီဘျီခဲအဖိခိာ်အိာ်ခဲလဲာ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်တံထံလိာ်အိာ်သကိးတံဘျီအံၤန့ၣ် KRC နှင့်ရှင် သံကွာ်ဝဲလံာ် “ဘျီကီဘျီခဲတဖၣ်ကိးလီၤအသး/ဟံလီၤအသးလံာ်မတံကမုာ်လဲာ်” တံသံကွာ်တဖျါအံၤတံကြးသံကွာ်စ့ၢ်ကိး NGOs, UNHCR, GOM, Refugees, KRC, KCBOs တဖၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. လံာ် KCBO တံအိာ်ဖိာ်ဖးတံဘျီအံၤန့ၣ်တံထံလံာ်တံကတံာ်ကတံၤသးလံာ် တံဆုာ်ကွာ်ပုၤဘျီကီဘျီခဲအဂီၢ်န့ၣ် တံကရါကရိ (Body) မုာ်အိာ်တခါန့ၣ် တံဖဲးတံမာတဖၣ်ကရဲထိုင်/ကလဲၤသးဘျီထိုင်ဂျီထိုင်ဝဲန့ၣ်လီၤ. လံာ်န့ၣ်အယိ လံာ်တံကဒုးအိာ်ထိုင် Bodyတခါအံၤအဂီၢ်န့ၣ် တံအိာ်ဒီးလံာ် KRC ကစးထိုင် (Initiate) ဆိ န့ၣ်လီၤ.
- ၃၀/၉/၂၀၁၃ - ကညီဘျီကီဘျီခဲကမံးတံာ်နှံာ်ရှင်ဒီး တံလုာ်အိာ်သးသမူ မူဒါခိာ်လဲၤဆုာ်မဲာ်လးဒဲကဝီၤလံာ်တံတံာ်ပိာ်တံာ်ပိာ်သကိး ဘျီသး ZOA တံကဟ့ၣ်ခိကွာ်တံဖဲးတံမာဆုာ် TBC အအိာ်န့ၣ်လီၤ.